

РЕШЕНИЕ

№ 16

гр. Враца, 21.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Калин Тр. Т.

при участието на секретаря Веселка Кр. Николова
като разгледа докладваното от Калин Тр. Т. Търговско дело №
20231400900033 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по предявени субективно и обективно кумулативно съединени искиове за заплащане на застрахователни обезщетения за претърпени имуществени и неимуществени вреди, причинени от настъпила смърт, вследствие на ПТП, с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ във вр. с чл. 493, ал. 2, т. 7 КЗ и чл. 45, чл. 50 и чл. 52 ЗЗД и акцесорни искиове за заплащане на мораторни лихви за забава върху претендираните обезщетения с правно основание чл.429, ал.3 и чл.497, ал.1, т.1 от КЗ.

В исковата молба ищците С. Ц. К., ЕГН: *****, Н. К. К., ЕГН: ***** и М. Й. К., ЕГН: *****, всички чрез адв. Е. Б. - САК, твърдят, че на 21.06.2022г. около 15,40 ч. на път III -306, 24+000 км. полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ се откача по време на движение от управлявания от Л. А. А. товарен автомобил марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО***ВК и се блъска в насрещно движещия се лек автомобил „Опел“, модел „Астра“ с рег. № С***НА, като причинява смъртта на водача му - К. Н. К.. Поддържат, че по повод настъпилото пътнотранспортно произшествие е образувано ДП № 3М-110/2022г. по описа на РУ-гр.Кнежа, съответно пр.пр. № 3407/2022г. по описа на ОП-гр.Плевен, като към настоящия момент наказателното производство не е приключило. Посочват, че в резултат на пътнотранспортното произшествие, в качеството им на близки на К. К., са им нанесени непоправими неимуществени вреди,

които са пряка и непосредствена последица от възникването на същото и се изразяват в моралните болки и страдания, които са претърпели вследствие на внезапната му и нелепа смърт. Изтъкват, че отношенията им с починалия са били основани на обич, взаимно уважение и доверие, че са живели в едно домакинство, помагали са си взаимно, разчитали са един на друг, а К. К., като глава на семейството, е бил опора за всеки един от тях. Твърдят, че Н. К. е изгубил не само своя баща, но и най-добрия си приятел, с когото вече няма да може да споделя хубавите и лошите моменти от живота си и от когото повече няма да може да получава съвети; С. К. е изгубила своя другар в живота и през годините, които ѝ предстоят и в които нуждата от спътник все повече ще се увеличава, е останала сама; М. К. е останала безмълвна след смъртта на своя син, изгубила съпруга си преди няколко години, единствената нейна утеха е бил К. К., на когото е разчитала да се погрижи за нея на старини, тъй като другият ѝ син живее далеко. Поддържат, че след смъртта на К. К. всички са съсипани и не могат да преживеят загубата, че М. К. не спира да плаче и всеки ден посещава гроба на любимия си син, че Н. К. се е затворил в себе си и не иска да излиза, да се забавлява и да контактува с приятелите си. Посочват, че освен неимуществените вреди, които е претърпял в резултат на смъртта на баща си, Н. К. е претърпял и имуществени такива, свързани с разходите за неговото ненавремененно погребение в размер на 1200 лв. Изтъкват, че в качеството им на наследници на К. К., неимуществени вреди за тях представляват и задълженията за погасяване на остатък от изтеглени два кредита на последния, които е имал към „ОББ“ АД в размер 1739,02 лв., вкл. с лихвите, и към „Банка ДСК“ АД в размер 1 700 лв., вкл. с лихвите. Твърдят, че товарен автомобил марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО***ВК и полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ към датата на ПТП са имали валидна застраховка „Гражданска отговорност“ в ответното дружество „ЗК Лев Инс“ АД, че с молба с вх. № 7732/28.07.2022г. са поискали да им бъде определено и съответно изплатено справедливо обезщетение за претърпените от тях психически болки и страдания, вследствие смъртта на техния съпруг, баща и син, въз основа на която е образувана Щета № 0000-1000-01-22-7497, но в установения в чл.496 във вр. с чл.498, ал.3 от КЗ срок не било определено и изплатено обезщетение.

Молят съда да осъди „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК ***, да заплати на всеки от тях по 25 100 лв., съставляваща застрахователно обезщетение за претърпените от възникналото застрахователно събитие неимуществени вреди, изразяващи се в психологически болки и страдания, претърпени в резултат на смъртта на К. Н. К., ведно със законната лихва от датата на ПТП – 21.06.2022г., до окончателното изплащане на сумите; да заплати на Н. К. К. сумата 1200 лева, съставляваща застрахователно обезщетение за претърпените от възникналото застрахователно събитие имуществени вреди, свързани с разходите за погребение на неговия баща К. Н. К., ведно със законната лихва от датата на ПТП - 21.06.2022г., до окончателното изплащане на сумата; да заплати на С. Ц. К.а и Н. К. К. сумата

1739,02 лева, съставляваща застрахователно обезщетение за претърпените от възникналото застрахователно събитие имуществени вреди, остатък по кредит към банка „ОББ“ АД, теглен приживе от К. Н. К., както и сумата 1700 лева, съставляваща застрахователно обезщетение за претърпените от възникналото застрахователно събитие имуществени вреди, остатък по кредит към „Банка ДСК“ АД, теглен приживе от К. Н. К., ведно с лихвите за просрочие върху тези две суми до окончателното и м изплащане, като претендират и направените по делото разноски, вкл. адвокатски хонорар по чл.38 от ЗА.

Ответникът „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК ***, гр. София, чрез юрк. К. А., в срока по чл.367, ал.1 ГПК е подал **отговор**, с който оспорва изцяло по основание и размер предявените искове. Не оспорва наличието на застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ към датата на събитието с водача на товарен автомобил „ДАФ ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО *** ВК - Л. А. А., както и причинно-следствена връзка между смъртта на К. Н. К. и пътнотранспортното произшествие от 21.06.2022г. Счита предявените суми за неимуществени вреди за недължими и прекомерни, като твърди, че за ищците не са настъпили неимуществени вреди - болки и страдания, в резултат от загуба на близък, че между тях и пострадалия не са съществували отношения на общност, привързаност, обич и доверие, които да са били прекъснати единствено във връзка с настъпилото пътнотранспортно произшествие, както и че претендираните размери на обезщетения за неимуществени вреди са прекомерни и не отговарят на принципа за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, както и на трайно установената съдебна практика. Оспорва твърдението за вина на водача на товарен автомобил „ДАФ ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО *** ВК - Л. А. А., за настъпване на пътнотранспортното произшествие, съответно за настъпване на леталния изход на водача К. К., а в случай че бъде установено негово виновно поведение твърди, че починалият К. К., като водач на лек автомобил „Опел Астра“ с рег. № С *** НА, е допринесъл за настъпване на пътнотранспортното произшествие, съответно на вредоносния резултат, като в нарушение на чл. 5, ал.2, т.4 от ЗДвП, като водач на пътно превозно средство е извършил маневри, изразяващи се в последователно внезапно преминаване в лентите за движение; в нарушение на чл. 5, ал.2, т.4 от ЗДвП е управлявал пътно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда и/или след употреба на наркотични вещества или техни аналози; в нарушение на разпоредбата на чл. 15, ал.1 от ЗДвП не се е движил възможно най-вдясно по платното за движение; в нарушение на разпоредбата на чл. 20, ал.2 от ЗДвП не се е съобразил с характера и интензивността на движението, не е намалил скоростта и не е спрял, когато е възникнала опасност за движението; в нарушение на чл.21, ал.1 от ЗДвП при избиране скоростта на движение е превишил установената максимална скорост на движение в района на местопроизшествието; в нарушение на чл. 137а от ЗДвП е пътувал в управлението от него автомобил без поставен

обезопасителен колан. Оспорва по основание и размер предявените иски за имуществени вреди, както и акцесорните иски за присъждане на лихва за забава, началните дати и периодите, за които се претендира тази лихва. Твърди, че изисканите от него документи не са му представени от ищите до датата на образуване на производството по настоящото търговско дело, предвид на което и с оглед разпоредбата на чл. 497, ал. 1. т.2 от КЗ счита, че не е налице основание за уважаване претенцията на ищите за присъждане на лихва за забава преди датата на подаване на исковата молба.

По делото в срок е постъпила **допълнителна искова молба** от Н. К. К., чрез адв. Й. Д. от САК, в която ищеца счита, че е неоснователно, голословно и бланкетно оспорването, направено от страна на ответното дружество, на основанието и размера на исковите му претенции. С оглед факта, че като син на починалия, е лице от най-близкия родствен и семеен кръг на К. К., с когото емоционалната връзка и чувството на привързаност е била изключително силна и неповторима, то счита, че е напълно легитимиран да търси обезщетение за претърпените от него морални болки и страдания. Твърди, че размерът на претенцията му за претърпените от него неимуществени вреди, вследствие смъртта на К. К., не е нито прекомерен, нито завишен, а напълно кореспондира с принципа за справедливост, залегнал в чл. 52 от ЗЗД и с търпените от него неимуществени вреди, че от приложените към исковата молба писмени доказателства може да се направи обоснован извод за наличие на вина от страна на водача на товарния автомобил за настъпване на пътнотранспортното произшествие и вредоносния резултат. За неоснователни счита и оспорването на ответника относно претърпените от него имуществени вреди - сторени разходи във връзка с погребението на баща му, които също подлежат на възстановяване, както и възраженията на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия К. К., изразяващи се в посочените нарушения на ЗДвП.

По делото не са постъпили допълнителни искиви молби от другите две ищци - С. Ц. К. и М. Й. К..

В срока по чл.373, ал.1 от ГПК по делото е постъпил **отговор на допълнителната искова молба**, в който ответникът заявява, че поддържа изцяло депозирания по делото отговор на искова молба, както и направените с него оспорвания, възражения и доказателствени искания.

Конституираната в процеса, на основание чл.220 ГПК, като трето лице-помагач на страната на ответника „Застрахователна компания Лев Инс” АД -

Агенция „Пътна инфраструктура“, ЕИК 000695089, гр. София, в писмен отговор по делото и в съдебните заседания, чрез процесуалния си представител, оспорва привличането си, като неоснователно. Оспорва посочения в протокол за ПТП км.24+000 за място на произшествието, тъй като същия не съответства на снимките в Албум към протокол за оглед на местопроизшествие, извършен на 21.06.2022г. на ПТП на път III-306 в землището на с. ***. Счита за неоснователно твърдението на подпомаганата страна, че АПИ, като стопанин на пътя, не е изпълнила задълженията си в съответствие с разпоредбата на чл.30, ал. 1 от Закона за пътищата да осъществява дейности по изграждане, ремонт и поддържане на републиканските пътища; твърди, че е изпълнила всички свои задължения, свързани с поддържането на пътния участък, в който е възникнало процесното ПТП и няма отношение към случилото се произшествие, още по-малко да е допринесла за него.

В съдебно заседание на 05.12.2023г. с протоколно определение, по искане на ищцовата страна съдът на основание чл. 214, ал. 1 ГПК, допусна изменение в размера на предявените от тримата ищци искове за неимуществени вреди като увеличи същите от 25 100 лв. на 200 000 лв.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и заключенията на вещите лица по изготвените съдебно-медицинска и съдебно-автотехническа експертизи, намери за установено следното:

Не се спори между страните и от доказателствата по делото се установи, че на 21.06.2022г. около 15,40 ч. на път III-306, 24+000 км. полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ се откача по време на движение от управлявания от Л. А. А. товарен автомобил марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО***ВК и се блъска в насрещно движещия се лек автомобил „Опел“, модел „Астра“ с рег. № С***НА, като причинява смъртта на водача му - К. Н. К..

За произшествието е образувано ДП № 3М-110/2022г. по описа на РУ-гр.Кнежа, съответно пр.пр. № 3407/2022г. по описа на ОП-гр.Плевен, по което е извършен оглед на местопроизшествието от разследващ полицаи при ОД на МВР – Плевен и е съставен Протокол за оглед на пътно-транспортно произшествие при условията на чл.212, ал.2 НПК от 21.06.2022г., в който са описани времето, мястото, участниците в произшествието, състоянието на пътното платно, разположението на ППС и настъпилите щети по тях, както и на пострадалите лица и др. Към протокола е приложен фотоалбум.

Произшествието е документирано и с Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 3/21.06.2022г., съставен от посетилите ПТП дежурни служители ПТП при ОДМВР-Плевен, в който е посочено, че в резултат на настъпилото ПТП е пострадал К. Н. К. - водача на лек автомобил „Опел“, модел „Астра“ с рег. № С***НА (участник № 2), който е починал на място. Като обстоятелства и причини за ПТП е посочено в протокола, че участник № 1 (товарен автомобил марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО***ВК, с прикачено към него полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ, управляван от Л. А. А.) по време на движение при завой се откача прикаченото полуремарке, навлиза в насрещната пътна лента и удря движещият се в нея участник № 2. Към констативния протокол е приложена план-схема.

От представеният препис – извлечение от акт за смърт № 8/22.06.2022 г., съставен в с.***, общ.Кнежа, обл.Плевен /л. 15/, се установява, че К. Н. К. е починал на 21.06.2022 г. в с.***.

За установяване механизма на процесното ПТП и наличие на причинно-следствена връзка между произшествието и настъпилата смърт на К. Н. К. по делото е назначена съдебно-автотехническа експертиза. На база на приложените по делото доказателства вещото лице е дало заключение, че от техническа гледна точка ПТП е настъпило при следния вероятен механизъм: На 21.06.2022 г., около 15,40 часа в светлата част на денонощието в дясната лента на платното за движение на път III-306 в посока от с. *** към гр. Кнежа се е движила товарна композиция в състав: седлови влекач марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105 460“ с рег. № СО***ВК с прикачено полуремарке марка и модел „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ, управлявана от Л. А. А. от гр. Червен бряг със скорост около 70 км/ч. В същото време лек автомобил „Опел Астра“ с рег. № С***НА, управляван от К. Н. К. от гр. Бяла Слатина, се движил в срещуположната лента на платното за движение в посока от гр. Кнежа към с. *** със скорост около 85 км/ч. При навлизане в десен завой от седловият влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460“ се откачило полуремаркетото „Кьогел СН24“ и навлязло от дясната в лявата лента на платното за движение, където правомерно се е движел лекият автомобил „Опел Астра“. Поради липса на време и разстояние лекият автомобил „Опел Астра“ се блъснал с предната си част в лявата предна част на полуремаркетото марка „Кьогел СН24“, като ударът е настъпил в лявата лента на платното за движение в посока от с. ***

към гр. Кнежа. След удара седловият влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460“ и полуремарке „Кьогел СН24“ са продължили движението си напред около 20 метра, след което се установили в покой с предната си част насочена по посока от с. *** и гр. Кнежа. В резултата на удара с полуремарке „Кьогел СН24“ лекият автомобил „Опел Астра“ се завъртял на около 95° в посока обратна на въртенето на часовниковата стрелка, като е продължил движението си напред с отклонение в дясно около 10 метра, при което е напуснал платното за движение и се установил със задната си част над крайпътната канавка, а с предната си част - на платното за движение, така както е показан на скицата на ПТП - Приложение №1. В резултат на станалото ПТП водачът на лек автомобил „Опел Астра“ К. К. е починал на място, а лекият автомобил и полуремаркетото са получили повреди и деформации. Според заключението от техническа гледна точка причина за настъпване на процесното ПТП е откачване по време на движение на полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. №СО***ЕМ от влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460“ с рег. № СО***ВК, поради неустановена до настоящия момент техническа неизправност в седловото устройство (лафет) на влекача и полуремаркетото и присъединителния болт (царския болт) на полуремаркетото. Окончателния извод от техническа гледна точка за причината за станалото ПТП може да се направи след изготвянето на техническата експертиза на седловото устройство на влекача и полуремаркетото. Разрешената скорост за движение в този участък от пътя, според вещото лице, за влекача е 70 км/ч, а за лекия автомобил - 90 км/ч. От заключението се установява също, че пряката видимост между водачите на влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460“ с прикачено полуремарке „Кьогел СН24“ и на лек автомобил „Опел Астра“ в условията на произшествието (завой) е била около 60-70 метра. Водачът на лекия автомобил „Опел Астра“ е възприел опасността - навлизане на полуремаркетото в непосредствена близост пред него, когато се намирал на около 15 метра от мястото на удара, но при движение със скорост от около 85 км/ч не е имал възможност за предотвратяване на ПТП-то; водачите на двата автомобила не са имали техническа възможност да предотвратят настъпилото ПТП, чрез аварийно спиране. Водачът на лекия автомобил „Опел Астра“ К. К. по време на ПТП е бил с поставен предпазен колан, но според вещото лице при този удар предпазния колан не би могъл да го запази жив. При изготвяне на заключението си вещото лице се позовава на Протокол за оглед на ПТП от

21.06.2022г., изготвен по ДП № ЗМ-110/2022г. по описа на РУ-гр.Кнежа, пр.пр. № 3407/2022г. по описа на ОП-гр.Плевен и приложения към него фотоалбум, в който подробно са описани установени от разследващия полицаи пътни неравности на платното за движение в участъка от пътя, където е станало процесното ПТП. Платното е покрито с износена асфалтова настилка - напукана, с големи неравности (дупки) на посочените в протокола места, които се намират предимно в дясната лента на платното за движение, по която се е движил седловият влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460” с прикачено полуремарке “Кьогел СН24”. Точното местоположение на неравностите е отразено в скица - Приложение 1 към заключението. Според заключението е голяма вероятността установените неравности да са способствали за настъпването на пътнотранспортното произшествие, но сами по себе си не са основна причина за него; безопасната скорост за преминаване през установените препятствия на пътя от седловия влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460” с прикачено полуремарке “Кьогел СН24” от техническа гледна точка е била 70 км/ч и всяка по малка от нея. В заключението е отразено също, че обикновено преди да настъпи откачване на полуремаркетото от влекача при преминаване през неравности по пътя се чува характерно чуване/тракане на метални части в областта седловото устройство, при което водачът на влекача е трябвало веднага да преустанови движението на ТИР композицията.

В съдебното заседание вещото лице допълва, че не може да се установи точно мястото на пътя, където се е откачило ремаркетото от влекача; отделянето е станало когато влекача навлиза в десния завой и тогава полуремаркетото продължава да се движи направо, като е възможно откачането на ремаркетото да е станало и преди навлизането в завоя. Според вещото лице извървяното разстояние от ремаркетото след откачането му от влекача е не повече от 10, 20 или 30 метра, защото в противен случай ще се скъсат маркучите. В съдебното заседание вещото лице разясни устройството и функциите на връзката между влекача и ремаркетото (т.нар. „царски болт“ и лафет) и значението ѝ за безопасността на движението, както и начина на закачването на влекача с ремаркетото. Вещото лице смята, че неравностите по пътя не могат да бъдат причина за разкачване на връзката, ако свързващото устройство е било изправно, но ако същата е била разкачена, неравностите биха допринесли за засилване на шума от това и да се установи някаква повреда.

Заклучението по изпълнената съдебно-автотехническа експертиза не е оспорено от страните и съдът възприема изцяло доказателствените (фактически) изводи на вещото лице, тъй като експертизата е изготвена компетентно и добросъвестно, като то е изследвало пълно и задълбочено представените по делото доказателства, вкл. и фактите, удостоверени в Протокола за оглед на процесното местопроизшествие и изготвените снимки, като е отговорило изцяло на поставените задачи, предмет на допуснатата САТЕ.

За изясняване на факти и обстоятелства относно процесното ПТП и неговият механизъм допринасят и показанията на свидетеля Л. А. А. - водача на седловия влекач с прикаченото към него полуремарке, причинил процесното ПТП. Свидетелят твърди, че в деня на ПТП е тръгнал да пътува от гр. Червен бряг като маршрутът му бил до Чехия. От мястото на товарене до мястото на произшествието изминал около 15 км; преди настъпване на ПТП-то карал с около 60 км/ч. От показанията му се установи, че при управление на тежкотоварния автомобил се разкачило прикаченото към него ремарке, което продължило движението си напред, навлязло в насрещната лента за движение и се ударило в друг автомобил, който се движил срещу него в своята лента за движение. Разкачването на ремаркетото станало при разминаването между влекача и лекия автомобил и ударът настъпил по средата на пътя между двете ленти за движение. Според свидетеля ремаркетото било напълно отделено от влекача и само маркучите ги свързвали, но те са разтегаеми и допускат да бъдат свързани и при напълно отделяне между ремаркетото и влекача; нямало изпаднали части от камиона на пътното платно. Свидетелят твърди, че по време на движение не усетил нищо смущаващо, че откачването на ремаркетото станало за секунди и не го усетил по никакъв начин, както и че във влекача няма индикатори, които да му показват дали ремаркетото се е откачило. От показанията му също се установи, че след напускане на населеното място - с. ***, няма абсолютно никакви знаци, които да указват за неравности и ограничаване на скоростта на движение; на мястото на произшествието освен неравности и дупки нямало други препятствия. Според свидетеля механиците в „Техноинженеринг“ - дружеството, собственик на камиона и ремаркетото, се грижат за техническата поддръжка на същите; преди да тръгне на път техническата изправност и на двете превозни средства била проверена; камионът и ремаркетото са минали

годишен технически преглед. Свидетелят установи също, че преди да тръгне на път влекача и ремаркетото били свързани, че е натоварил ремаркетото с 12 тона метални стрели в „Палфингер“ и че не забелязал нищо нередно; не му се е налагало разкачане на ремаркетото от влекача, нито преди, нито по време или след товаренето. Същият твърди, че като водач на автомобила преди товаренето е изпълнил задължението си да провери дали връзката между влекача и ремаркетото е нормална, като направил тази проверка чрез оглед и чрез бутане закачалката на лафета; не е разкачал камиона от ремаркетото, за да установи дали е наред свързването между двете части.

Съдът кредитира показанията на свидетеля като обективни, непротиворечиви и преки, доколкото кореспондират помежду си и с останалия доказателствен материал, при което следва да бъдат ценени при постановяването на решението.

От заключението на вещото лице по назначената и извършена съдебно-медицинска експертиза, неоспорено от страните, което съдът приема като професионално и компетентно, изготвено след изследване на материалите по делото, се установи, че на К. Н. К. е причинена тежка съчетана травма изразяваща се в: черепно-мозъчна травма - многофрагментно счупване на костите на черепната кутия, счупване на лицеви кости, мозъчна контузия с кръвоизлив под меките мозъчни обвивки, охлузвания, кръвонасядания и РКР в областта на лицето и главата; гръдна травма - счупвания на ребра в ляво - от 1-во до 10-то по две линии, травматично разкъсване на сърцето и околосърцевата торбичка, кръвоизлив в гръдната кухина, контузия на белия дроб, охлузвания и кръвонасядания на гръдния кош; коремна травма - разкъсвания на черен дроб, слезка и тънко черво, контузия на задстомашната жлеза и ляв бъбрек, охлузвания и разкъсно-контузни рани на коремната стена; политравма на крайниците - счупване на костите на лява предмишница, лява раменна кост и лява бедрена кост, счупване на двете ключици, охлузвания, кръвонасядания и РКР в областта на крайниците. Според заключението причината за смъртта на К. е несъвместимата с живота съчетана травма като е налице пряка причинно-следствена връзка между процесното ПТП и настъпилата смърт. В заключението е отразено също, че в приложената СМЕ на труп № 77/2022 г., изготвена по ДП № ЗМ-110/2022г. по описа на РУ-гр.Кнежа, пр.пр. № 3407/2022г. по описа на ОП-гр.Плевен, е отразено, че при аутопсията на трупа на К. е взета кръв за изследване на етилов алкохол при нужда, като няма данни такова изследване да е извършено.

Страните по делото не спорят относно съществуването на валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска

отговорност“ на автомобилистите, обективирано в застрахователна полица с период на валидност от 24.02.2022г. до 23.02.2023г., сключена при ответното застрахователно дружество „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, с която застрахователят-ответник покрива отговорността на водача на товарен автомобил марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО***ВК – Л. А. А.; настъпването на процесното ПТП на 21.06.2022г., наличието на причинно-следствена връзка между пътнотранспортното произшествие и смъртта на К. К. и предявена пред застрахователя извънсъдебна претенция на 28.07.2022г. за изплащане на застрахователно обезщетение от ищците за причинени имуществени вреди, изразяващи се в разходи за погребение, и неимуществени вреди, вследствие на ПТП от 21.06.2022г. и образувана Щета № 0000-1000-01-22-7497 от 21.06.2022г.; неизплащане на дължимото застрахователно обезщетение от застрахователя към момента на подаване на исковата молба, поради което, на основание чл.146, ал.1, т.4 от ГПК, с определението по чл.374 от ГПК съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване тези обстоятелства.

По делото не се твърди и не са представени доказателства за изплащане на дължимото застрахователно обезщетение към момента на приключване на устните състезания.

От приложеното по делото удостоверение за наследници изх. № У 00-1752/23.06.2022 г., издадено от Община Бяла Слатина, се установи, че ищците С. Ц. К. и Н. К. К. са наследници на К. Н. К. – съответно преживяла съпруга и син, а от приложеното удостоверение за съпруга и родствени връзки изх. № У 00-1792/27.06.2022 г., издадено от Община Бяла Слатина, се установи, че ищцата М. Й. К. е майка на К. Н. К..

За установяване на преживените от ищците болки, страдания и причинените им морални неудобства от смъртта на К. Н. К., по делото са събрани гласни доказателства, чрез разпит на свидетелите В. И. Г. и А. И. А..

Свидетелката В. И. Г. познава ищците и починалия от 1992 г., приятели са и са живеели в един град - в гр. Бяла Слатина. Понастоящем живее в гр. София и с М. К. и с Н. К. не е контактувала, тъй като те живеят в гр. Бяла Слатина, а със С. К. по-често се чуват и виждат, тъй като и тя живее и работи в гр. София и двете живеели заедно 4-5 години на квартира. Според свидетелката С. и мъжа ѝ поддържали връзка по телефона почти всеки ден, по

няколко пъти, а тя заедно със С. са се прибирали в гр. Бяла Слатина всяка втора седмица, в почивните дни; в седмицата, в която не ходили в гр. Бяла Слатина, К. К. пък идвал в гр. София и отсядал при тях в квартирата им. Същата твърди, че К. К. е бил човек с голямо сърце и душата на компанията, добър баща, отговорен човек, който се грижил за семейството си - сина си и майка си; със съпругата си също били в прекрасни отношения, обичали се, били прекрасно семейство; никога не е чула и присъствала на пререкания между тях или скандали. Свидетелката твърди, че след катастрофата близките на К. К. много трудно приели загубата му; сина му останал сам, глава на семейство, а пък съпругата му останала без най-голямата си подкрепа в живота, със заеми на плещите, ходи на две-три места да работи, за да успее да се справи с живота; в началото се изолирала от света и не искала да се вижда с никого. От показанията на свидетелката се установи също, че ищите са присъствали на погребението на К. К. и били сломени, смъртта му била трагедия за всички. Свидетелката твърди също, че не е виждала някой друг мъж да идва при С. и че след смъртта на К. К. С. не е установила връзка с друг мъж.

Свидетелят А. И. А. познава ищите от преди 30 години, съгражданин е с тях в гр. Бяла Слатина, бил е и колега с К. К., работили са много време заедно и са били приятели. От показанията на свидетеля се установява, че К. К. е живеел в гр. Бяла Слатина с майка си и сина си, в една къща, а съпругата му С. от 2013 година работила в гр. София и си идвала събота и неделя; К. пътувал до гр. София. Същият твърди, че К. К. е бил много добър човек, помагал на всеки, който имал нужда, че винаги К. и съпругата му С. били в добри отношения и че К. бил в много добри отношения с майка си и сина си. След смъртта на К. К. свидетелят редовно вижда майка му и сина му да вървят към гробищата, а съпругата му С., когато се прибере от гр. София - поне два пъти месечно събота и неделя, и тя също ходи на гроба на К., понякога свидетелят я кара и с колата. Според свидетеля и тримата ищи са сринати от смъртта на К., тежко им е.

Съдът кредитира показанията на свидетелите като обективни, непротиворечиви и преки, при което следва да бъдат ценени при постановяването на решението.

За установяване на претърпените от ищеца Н. К. имуществени вреди,

свързани с погребение, по делото са представени фактура № 112/19.08.2022г., издадена от „Рай М 2016“ ЕООД, гр.Бяла Слатина с получател Н. К. за извършено погребение на К. К. на стойност 1200 лв. и фискален бон от 19.08.2022г., издаден от същото дружество, в качеството му на погребална агенция „Рай М 2016“ ЕООД на стойност 1200 лв.

За установяване на претърпените от ищците С. К. и Н. К. имуществени вреди, представляващи остатъчни суми по кредити към банка „ОББ“ АД и към „Банка ДСК“ АД, теглени приживе от К. Н. К., двамата ищци са ангажирали като доказателства Договор за потребителски кредит № 21R-L604638/20.10.2021г., сключен между „ОББ“ АД и К. Н. К., по силата на който банката е предоставила на кредитополучателя потребителски кредит в размер 2 000 лева, погасителен план към договора, удостоверение от същата банка за размера на дълга към 30.09.2022г., писмо от 28.11.2023г. на банката за размера на дълга към 27.11.2023г., с приложения към него, касаещи кредита, Договор за кредит за текущо потребление от 16.06.2021г., сключен между „Банка ДСК“ АД и К. Н. К., по силата на който банката е предоставила на кредитополучателя кредит за текущо потребление в размер 2 000 лева, извлечения за различни периоди от същата банка за размера на дълга, както и вносни бележки от двете банки за внасяне на суми по кредитите с вносител Н. К..

При така възприетата фактическа обстановка, настоящият съдебен състав прави следните правни изводи:

Предявените субективно и обективно кумулативно съединени искове са с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ във вр. с чл. 493, ал. 2, т. 7 КЗ и чл. 45, чл. 50 и чл. 52 ЗЗД за заплащане на застрахователни обезщетения за претърпени имуществени и неимуществени вреди, причинени от настъпила смърт, вследствие на ПТП, и с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД във вр. с чл.429, ал.3 и чл.497, ал.1, т.1 от КЗ за заплащане на мораторна лихва за забава върху претендираните обезщетения.

Съгласно нормата на чл. 498 КЗ, установяваща абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия от настъпило застрахователно събитие срещу застраховател, увреденото лице, което желае да получи застрахователно обезщетение, следва да отправи първо към застрахователя писмена застрахователна претенция по реда на чл.

380 КЗ. Ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение, пострадалият може да предяви претенцията си пред съда. Установи се по делото, че сочените предпоставки са налице – писмени заявления от 28.07.2022г. от тримата ищци за заплащане на обезщетения за претърпени неимуществени вреди и разходи за погребение, и от 11.10.2022г. от ищите Н. К. и С. К. за заплащане на обезщетения за претърпени имуществени вреди, представляващи задължения за погасяване на изтеглени от наследодателя им кредити от две банки, и отказ на застрахователя да определи и изплати застрахователно обезщетение, което обосновава извод за допустимост на прекия иск по чл. 432 КЗ. Не е оспорена и материално – правната легитимация на ответника.

Правната норма на чл. 432, ал. 1 КЗ урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключил договор за застраховка "Гражданска отговорност", обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Основателността на прекия иск предполага установяване при условията на пълно и главно доказване в процеса на две групи факти.

От една страна трябва да се установи наличието на застрахователно правоотношение между ответника, в качеството на застраховател, и прекия причинител на увреждането, в качеството на застрахован, относно съответното МПС. В случая следва да се има предвид и правилото на чл. 479, ал. 1 КЗ, че вреди, нанесени от ремарке по чл. 481, ал. 1, изречение второ и ал. 2, т. 3, което е свързано с моторно превозно средство и е функционално зависимо от това моторно превозно средство по време на движение, и/или когато то се е откачило по време на движение, се покриват от застрахователя по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, свързана с притежаването и ползването на теглещото МПС.

От друга страна следва да са налице кумулативно всички елементи от сложния фактически състав на непозволеното увреждане по чл. 45, ал. 1 от ЗЗД - извършено виновно от делинквента противоправно деяние, от което да са настъпили в причинно-следствена връзка вреди за пострадалия от сочения вид и в търсения размер. Единствено за наличие на вината законът въвежда с

разпоредбата на чл. 45, ал. 2 от ЗЗД оборима презумпция. Застрахователят отговаря в обема и до размера, в който отговаря застрахования водач, като единствено по отношение на лихвата за забава КЗ въвежда някои ограничения.

Следва да бъде посочено още, че според съдебната практика застраховането срещу "Гражданска отговорност" е вид застраховане, при което застрахователят се задължава да плати в рамките на определената в договора застрахователна сума обезщетението, което застрахованият дължи на трето лице по силата на своята гражданска отговорност – договорна или извъндоговорна. Рискът при застраховката "Гражданска отговорност" включва не само опасността от възникване на санкционното задължение за поправяне на вредите, причинени от виновно и противоправно деяние в нейния стриктен смисъл – чл. 45 от ЗЗД, но и несанкционните задължения по чл. 49 и чл. 50 ЗЗД. Рискът може да бъде свързан не само с личното виновно деяние на застрахования, но и при вреди, причинени не непосредствено от застрахования, а от трети лица, на които той е възложил изпълнение на определена работа, или в качеството си на собственик на вещ, отговарящ за вредите причинени от нея на трети лица – чл. 46, ал. 2, чл. 49 и чл. 50 ЗЗД. Аргументи за този извод се съдържат в разпоредбите на чл. 477, ал. 1 КЗ и чл. 493, ал. 1 КЗ, включващи като обект на застраховане и застрахователно покритие причинени вреди, свързани с притежанието и използване на МПС, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство. Социално оправдано е застрахователният риск да включва и непозволено увреждане в определени случаи, възникнали без вина на отговорното лице – чл. 49 и чл. 50 ЗЗД, за да няма опасност от накърняване на възпитателната и превантивна функция на застрахователната отговорност. С оглед разпоредбите на чл. 477, ал. 1 КЗ и чл. 493, ал. 1 КЗ има всички основания да се приеме, че обект на застраховането е гражданската отговорност на застрахования за причинените от него на трети лица вреди, свързани с използване на застрахованото МПС и които са резултат не само на вина на водача на МПС (чл. 49 и чл. 50 ЗЗД), но и тези, които са причинени от самата вещ, от нейното състояние, характер (чл. 50 ЗЗД). И за тези причинени на пострадалите вреди отговаря обезпечително-гаранционно застрахователят – изрично в този смисъл е и правната норма, уредена в чл. 493, ал. 2, т. 7 КЗ, която предписва, че отговорността за вреди, причинени от застрахован водач,

обхваща и онези вреди, произтекли от МПС като вещ по чл. 50 ЗЗД, а също и причинените в резултат от повреда на МПС, която е довела до ПТП, какъвто е и процесният случай. В този смисъл са Решение № 15/01.06.2012 г. по гр. д. № 279/2011 г. на ВКС, I т. о.; Решение № 134 от 2.12.2019 г. на ВКС по т. д. № 2780/2018 г., I т. о., ТК; Решение № 951 от 11.07.2023 г. на САС по в. гр. д. № 220/2023 г. и Решение № 11679 от 23.07.2020 г. на САС по в. гр. д. № 364/2020 г.

Безспорно е по делото, че на 21.06.2022 г., около 15,40 часа на път III-306 в участък между от с. *** и гр. Кнежа, е настъпило твърдяното в исковата молба пътно-транспортно произшествие, предизвикано от седлови влекач марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105 460“ с рег. № СО***ВК, управляван от Л. А. А., с прикачено полуремарке марка и модел „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ, както и че към датата на настъпването му за този автомобил е била валидно сключена застраховка "Гражданска отговорност" към ответното дружество „Застрахователна компания Лев Инс“ АД. Безспорно водачът на този автомобил е лице от кръга на изрично посочените в чл. 477, ал. 2 КЗ. Гражданската отговорност на водача на този автомобил за причинените от него имуществени и неимуществени вреди на ищците е покрита от задължителната застраховка "Гражданска отговорност" по сключения застрахователен договор.

От съвкупния анализ на събраните по делото доказателства – констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 3/21.06.2022г. на ОДМВР-Плевен, представените материали по ДП № ЗМ-110/2022г. по описа на РУ-гр.Кнежа, съответно пр.пр. № 3407/2022г. по описа на ОП-гр.Плевен, показанията на свидетеля Л. А. А. и заключенията по съдебно-автотехническата и съдебно-медицинската експертизи, по безпротиворечив начин се установи както механизма на ПТП, така и че пряк резултат от произшествието е смъртта на К. Н. К., за която няма друга непосредствена причина.

От заключението на съдебно-автотехническата експертиза се установява, че причина за настъпване на процесното ПТП е откачване по време на движение на полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ от влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460“ с рег. № СО***ВК, управляван от Л. А. А., поради техническа неизправност в седловото устройство (лафет) на влекача и присъединителния болт (царския болт) на полуремаркетото. Според заключението на съдебно-медицинската експертиза е налице причинно-следствена връзка между травматичните увреждания на К. К. и процесното ПТП, както и е налице причинно-следствена връзка между получените телесни увреждания от К. при процесното ПТП и настъпилият летален изход. Изложеното налага извода, че причина за настъпване на ПТП и леталният изход на водача на лек автомобил „Опел Астра“ с рег. № С***НА - К. К., е техническа неизправност на връзката между влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460“ с

рег. № СО***ВК, управляван от Л. А., и прикаченото към него полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ.

Предвид изложеното по-горе относно обхвата на застрахователният риск и посочената съдебна практика, ирелевантно в случая за отговорността на застрахователя е дали водачът Л. А. е имал виновно и противоправно поведение, вследствие на което се е достигнало до откачването на полуремаркетото от влекача или пък това откачване и последвалия сблъсък с лекия автомобил, управляван от К. К. се дължи на състоянието на вещта (и конкретно на връзката между полуремаркетото и влекача) поради корозия или износване, тъй като и в двата случая уврежданията на К. К. ще са свързани ако не с противоправно поведение на водача, то с притежаването и използването на МПС.

Въпреки това настоящият състав приема, съобразявайки заключението на САТЕ и поясненията на вещното лице в съдебното заседание, както и показанията на свидетеля Л. А., че деянието на водача на влекач „ДАФ ФТ ХФ 105 460“ с рег. № СО***ВК и прикаченото към него полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ – Л. А., макар и от обективна страна да е противоправно (извършено е в противоречие с изискванията на правилата за движение по републиканските пътища на Република България), не е виновно, тъй като по независещи от него причини – откачване на полуремаркетото от влекача по време на движение, обективно не е могъл да предотврати навлизането на полуремаркетото в насрещната лента за движение, вследствие на което се е осъществил удара между него и лекия автомобил, управляван от К. К.. Водачът на процесния влекач не е могъл и не е бил длъжен да предвиди и предотврати общественотоопасните последици, като увреждането е резултат от вътрешните свойства на вещта – техническа неизправност на връзката между влекача и прикаченото към него полуремарке. Следователно, както е прието и от заключението на САТЕ при процесния механизъм на ПТП водачът на влекача не е имал възможност да предотврати настъпването на ПТП.

Въз основа на гореизложеното, настоящият съдебен състав достига до категоричния правен извод, че всички елементи на фактическия състав, уреден в чл. 432, ал.1 КЗ във вр. с чл. 493, ал. 2, т. 7 КЗ и чл.50 ЗЗД и при проявлението на който се поражда гаранционно-обезпечителната отговорност на застрахователя, са осъществени в обективната действителност.

По въпроса за материалноправната легитимация на ищите да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинената смърт на К. Н. К. съдът намира следното:

Отговор на въпроса кои са лицата, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък, е даден в Тълкувателно решение № 1/2016 г. от 21.06.2018 г. по т. д. № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС, с което е прието, че материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.05.1961 г. и Постановление № 5 от 24.11.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди.

В съобразителната част на посоченото тълкувателно решение е разяснено, че с Постановление № 4/25.V.1961 г. Пленумът на ВС се е произнесъл, че правилното прилагане на закона изисква за неимуществени вреди да бъдат обезщетявани само най-близките на пострадалия - неговите низходящи (деца), съпруг и възходящи (родители), и то след като се установи, че действително са претърпели вреди. Най-близките на починалия (по смисъла на посоченото постановление) се ползват с право на обезщетение, тъй като поради естеството на съществуващата житейска връзка е логично да се предполага, че те търпят пряко, непосредствено и за продължителен период от време значителни по степен морални болки и страдания от загубата му. Правото на най-близките да получат обезщетение не е абсолютно и не може да бъде реализирано, ако претендиращият обезщетение не докаже, че действително е претърпял неимуществени вреди, които е справедливо да бъдат обезщетени съгласно чл. 52 ЗЗД.

С оглед изложеното ищите С. К., Н. К. и М. К. са от кръга на лицата, имащи право на деликтно обезщетение по правилата на чл. 45 ЗЗД при смърт, съгласно приетото от Пленума на ВС Постановление № 4/25.V.1961 г., тъй като видно от представените удостоверения за наследници и удостоверение за съпруга и родствени връзки на К. К., същите са съответно преживяла съпруга,

дете и майка на починалото лице. Като такива те се ползват с право на обезщетение за неимуществени вреди, тъй като поради естеството на съществувава житейска връзка е логично да се предполага, че в продължителен период от време търпят значителни по степен морални болки и страдания от загубата му.

Изложеното дава основание на съда да приеме, че по делото е доказано по безспорен начин основанието за възникване на прякото право на ищите по чл. 432, ал. 1 от КЗ срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за справедливо обезщетяване на причинените им от застрахователното събитие, довело до смъртта на К. К., неимуществени вреди по критерия на чл. 52 от ЗЗД.

Доказа се също по делото, от показанията на разпитаните свидетели В. Г. и А. А., че тримата ищци действително са претърпели неимуществени вреди от смъртта на К. К., които е справедливо да бъдат обезщетени съгласно чл. 52 ЗЗД. Установи се, че К. К. бил добър баща, отговорен човек, който се грижил за семейството си - сина си и майка си, и бил в прекрасни отношения със съпругата си; че ищите много трудно приели смъртта му, били сломени и смъртта му била трагедия за всички; че след смъртта му и тримата редовно посещават гроба му.

Спорен по делото е въпросът за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, с оглед приложението на разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът се ръководи от принципите на справедливостта и от своето вътрешно убеждение. Неимуществените вреди, макар да имат стойностен еквивалент, са в сферата на субективните преживявания, затова за тяхното определяне имат значение различни обстоятелства.

Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които са специфични за всяко дело и които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението, но във всички случаи правилното прилагане на чл. 52 ЗЗД при определяне на обезщетенията за неимуществени вреди от причинена в резултат на деликт смърт е обусловено от съобразяване на указанията в ППВС № 4/1968 г. и многобройните решения, постановени от ВКС по реда на чл.

290 ГПК, общи критерии – момент на настъпване на смъртта, възраст и обществено положение на пострадалия, степен на родствена близост между пострадалия и лицето, което претендира обезщетение, действителното съдържание на съществуващите между пострадалия и претендиращия обезщетение житейски отношения. Възприето е и становището, че при определяне на справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди следва да се отчита и обществено-икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането, чиито промени намират отражение в нарастващите нива на застрахователно покритие по задължителната застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите", съгласно чл.432 КЗ.

По отношение на размера на дължимото на ищите обезщетение настоящият съдебен състав, отчита доказаните близки отношения между ищите и починалия К. К., които са в рамките на обичайното за отношения между съпрузи (със С. К.), между родител и дете (Н. К.) и между дете и родител (М. К.); момента на настъпване на инцидента (2022 г.); възрастта на починалия към този момент /55 г./ - в работоспособна възраст, на ищите С. К. /50 г./, Н. К. /29г./ - пълнолетни и работоспособни, и М. К. /74г./ - в пенсионна възраст; семейната общност; внезапност на събитието и на настъпилата смърт; преждевременността на настъпилата смърт; промяната в емоционалното състояние на ищите, в резултат на процесния деликт и причинените им душевни болки, мъка и страдание от внезапната загуба на близък човек; лишаване от тяхната опора в живота, а по отношение на ищцата М. К. и че загубата на сина ѝ е настъпила във възраст, когато тя е най-осезаема, така също и конкретните обществени и икономически отношения и застрахователните лимити към момента на настъпилата смърт.

Установи се, че между К. К. и неговата съпруга С. К., син Н. К. и майка М. К. са съществували пълноценни отношения на обич, привързаност и споделеност. Възрастта, както на пострадалия, така и на близките ѝ – ищци, не съставлява самостоятелен критерий за съдържанието на връзката между тях. Събраните гласни доказателства сочат, че между пострадалия К. К. и ищите са съществували отношения на близост и разбирателство, те са се подкрепяли и са си помагали взаимно. Въпреки, че съпругата му е живяла в друго населено място (гр.София), двамата редовно са поддържали връзка помежду си – по телефона и като са се срещали било в гр. София, било в

гр.Бяла Слатина. При определяне на обезщетението съдът съобрази обстоятелството, че и тримата ищци тежко понесли загубата на своя съпруг, баща и син, причинена от трагичния инцидент, станали по-затворени в себе си. Установява се от доказателствата и, че мъката и болката, които ищците изпитали от загубата са били засилени, предвид внезапността на загубата.

Следва да се отчете също така, че показанията на двамата свидетели не установяват съдържание на връзката между починалия и тримата ищци, надхвърлящо обичайните отношения и емоционална връзка съответно между съпрузи и между родител и дете; няма данни за някаква особена връзка между ищците и починалия, която поради определени житейски обстоятелства да се различава от нормалната и да обосновава изключителност на отношенията, респ. определяне на обезщетение за неимуществени вреди в пълния му предявен размер от 200 000 лв. за всеки от тях. И тримата ищци са в зряла възраст, с достатъчно житейски опит и изградени като личности, за да устроят самостоятелно живота си, и същите не са били материално и финансово зависими от починалия (по делото не са ангажирани доказателства К. К. да е работил и осигурявал финансово ищците). Няма данни по делото смъртта на К. К. да е причинила съществена промяна в живота на ищците в социално – битов план; няма доказателства те да са изпаднали в тежки депресивни състояния, наложили лекарска помощ и да преживяват последствията от загубата по начин, надвишаващ по трудност обичайния за такъв вид загуба. Не се установи и поява на здравословни проблеми у ищците, предвид липсата на представена медицинска документация, удостоверяваща наличието на такива.

Загубата на съпруг, баща и син е събитие, което неминуемо има за последица душевна болка и тъга в неговите близки. Изпитваните от ищците страдание и мъка по загубата на К. К. след неговата смърт са нормалните страдания, изпитвани от загубата на близък от най-близкия семеен кръг. Анализът на събраните по делото доказателства установява, че понесените от тримата ищци психически и душевни травми от внезапната смърт на техния съпруг, баща и син, с оглед критериите за справедливост, както и с оглед трайната съдебната практика по сходни случаи, могат да бъдат репарирани със сумата от по 130 000 лева за всеки от тях, като следва да се изтъкне, че едва ли има стойност, която да компенсира жестоката травма, която ще се

преживява ежедневно в живота им, давайки отражение във всички негови аспекти. Това е справедливото обезщетение в репарация на неимуществените вреди, които ищците са претърпели от смъртта на К. К., същото съответства на характера и интензивността на претърпените от ищците морални страдания, на икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането, и на съдебната практика по сходни случаи.

Следва да се посочи, че неопределянето на обезщетение в пълния му предявен размер, се обуславя от степента на съществуващата емоционална връзка между всеки един от ищците – съпруга, син и майка, която, както бе посочено по-горе, не се различава от нормалната и не обосновава изключителност на отношенията, предпоставяща обезщетение в по-висок размер.

Несъмнено настъпването на пътнотранспортно произшествие и настъпилата при него смърт на бащата на ищеца Н. К., е съпътствано от извършване на разходи за погребението му. От коментираните във фактическата обстановка писмени доказателства – фактура и касов бон към нея и посоченото основание за издаването ѝ, се установява причинно-следствената връзка между извършените разходи и настъпилото събитие. Установено е, че смъртта е настъпила вследствие процесното произшествие и сторените разходи за погребение на починалия са непосредствена последица от деликта. Същите следва да се възстановят в патримониума на ищеца Н. К., който в изпълнение на нравствения си дълг е заплатил разходи по организация и извършване на погребението на своя баща в претендирания размер от 1200 лева.

Неоснователна е обаче претенцията на С. К. и Н. К. за заплащане на сумата 1739,02 лева, съставляваща остатък по кредит към банка „ОББ“ АД, теглен приживе от К. К., както и на сумата 1700 лева, съставляваща остатък по кредит към „Банка ДСК“ АД, теглен приживе от К. К.. Не се доказва по делото, че тези претендирани суми представляват вреди под формата на претърпени загуби за двамата ищци. Касае се за облигационни задължения, които наследодателят на двамата ищци е поел приживе чрез сключване на договори за потребителски кредит, по силата на които е получил насрещна престация – общо сумата 4 000 лева, която сума (респ. придобитото с нея имущество) след неговата смърт е преминала в патримониума на двамата

ищци, в качеството им на наследници. Наред с това по отношение на ищцата С. К. не са представени никакви доказателства да е заплащала вноски по двата кредита, изтеглени от нейния съпруг. Като недоказана тези претенция за имуществени вреди следва да се отхвърли като неоснователна.

По възражението за съпричиняване:

За да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на посочения законов текст е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало, наред с неправомерното поведение на деликвента, до увреждането като неблагоприятен резултат. Само това поведение на пострадал, което се явява пряка и непосредствена причина за произлезли вреди би могло да обуслови извод за прилагане на разпоредбата за съпричиняването. Принос ще е налице винаги, когато с поведението си пострадалия е създал предпоставки за възникване на вредите. Приносът на пострадалия следва да бъде надлежно релевиран от застрахователя чрез защитно възражение пред първоинстанционния съд и да бъде доказан по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от страната, която го е въвела. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Намаляване на обезщетението за вреди на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е допустимо само ако са събрани категорични доказателства, че вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем. Съдът следва да прецени доколко действията на пострадалия са допринесли за резултата и въз основа на това да определи обективния му принос. Намаляването на размера на обезщетението следва да се извърши въз основа на комплексна преценка на степента на каузалност на действията на делинквента и на пострадалия, степента на тяхната обективна вредоносност, като самото намаляване следва да отразява размера на участието на увреденото лице в причиняването на общата вреда, т. е. подлежи на съпоставка тежестта на нарушението на делинквента и това на увреждения, с

цел установяване на действителния обем, в който всеки един от тях е допринесъл за настъпването на пътното произшествие.

В конкретния случай в отговора на исковата молба е наведено възражение от застрахователя за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия с твърдения, че като водач на лек автомобил „Опел Астра“ с рег. № С***НА, е допринесъл за настъпване на пътнотранспортното произшествие, съответно на вредоносния резултат, като в нарушение на чл. 5, ал.2, т.4 от ЗДвП, като водач на пътно превозно средство е извършил маневри, изразяващи се в последователно внезапно преминаване в лентите за движение; в нарушение на чл. 5, ал.2, т.4 от ЗДвП е управлявал пътно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда и/или след употреба на наркотични вещества или техни аналози; в нарушение на разпоредбата на чл. 15, ал.1 от ЗДвП не се е движил възможно най-вдясно по платното за движение; в нарушение на разпоредбата на чл. 20, ал.2 от ЗДвП не се е съобразил с характера и интензивността на движението, не е намалил скоростта и не е спрял, когато е възникнала опасност за движението; в нарушение на чл.21, ал.1 от ЗДвП при избиране скоростта на движение е превишил установената максимална скорост на движение в района на местопроизшествието; в нарушение на чл. 137а от ЗДвП е пътувал в управлявания от него автомобил без поставен обезопасителен колан.

Съдът намира това възражение за неоснователно, тъй като по делото не се ангажираха никакви доказателства от ответната страна, от които да се установи, че пострадалият е нарушил посочените правила на ЗДвП. Напротив, от изготвената съдебно-автотехническа експертиза, която се кредитира изцяло от настоящия съдебен състав, се установи, че непосредствено преди настъпване на ПТП-то пострадалият К. К. се е движил в своята лента за движение и не е преминавал в насрещната лента за движение; движил се е с допустимата от закона скорост за съответния пътен участък от 85 км/ч. и не е бил в състояние да предприеме внезапно спиране или друга маневра, с която да избегне катастрофата, и е пътувал в управлявания от него автомобил с поставен обезопасителен колан. Твърдението на застрахователя, че водачът в нарушение на чл. 5, ал.2, т.4 от ЗДвП е управлявал пътно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда и/или след употреба на наркотични вещества или техни аналози остана недоказано в процеса.

Въз основа на гореизложеното съдът прави извода, че посочените от застрахователя нарушения на ЗДвП от пострадалия К. К. не са доказани, както и че липсва принос от пострадалия на вредоносния резултат по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, поради което и релевираното от ответника възражение за съпричиняване, основано на посочените нарушения на ЗДвП, е недоказано и неоснователно.

При горните мотиви съдът приема, че предявените искове за неимуществени вреди са частично основателни и следва да се уважат, като се осъди ответното дружество „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК ***, да заплати на всеки от тримата ищци по 130 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди. За горницата над уважените размери до предявените размери на обезщетение за неимуществени вреди от по 200 000 лева, исковете не са доказани и следва да се отхвърлят като неоснователни.

Претенцията на ищеца Н. К. за претърпени имуществени вреди, представляващи разходи за погребение на своя баща, в размер 1200 лева, е основателна, поради което подлежи на уважаване в пълен размер.

Претенциите на ищите С. Ц. К. и Н. К. К. за заплащане на сумата 1739,02 лева, съставляваща остатък по кредит към банка „ОББ“ АД, теглен приживе от К. К., както и на сумата 1700 лева, съставляваща остатък по кредит към „Банка ДСК“ АД, теглен приживе от К. К., са недоказани и следва да се отхвърлят, като неоснователни.

По исковете за заплащане на законна лихва:

С оглед частичната основателност на главните искове следва да бъдат разгледани и акцесорните претенции за присъждане на законна лихва върху определените обезщетения.

По отношение договорите за застраховка на гражданската отговорност в КЗ са предвидени специални правила, съобразно които застрахователят се задължава: на осн. чл. 429, ал. 1, т. 1 КЗ - да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от последния на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, а на осн. чл. 429, ал. 1, т. 2 КЗ – да покрие отговорността на застрахования за неизпълнение на негово договорно задължение. И в двата случая изрично чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ предвижда, че в

застрахователното обезщетение се включват и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на чл. 429, ал. 3 КЗ. Следователно от една страна отговорността на застрахователя спрямо увреденото лице е функционално обусловена от отговорността на застрахования, включително и по отношение на лихвите за забава, които последният дължи на увредения. От друга страна в чл. 429, ал. 3, изр. 2 КЗ изрично лимитира включените в застрахователното обезщетение, а оттам и в застрахователната сума, лихви за забава като ги ограничава до тези, които текат от момента на по-ранната от следните дати: датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования на осн. чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице или от датата на предявяване на претенцията на увредения пред застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение, но не и от датата на настъпване на застрахователното събитие. По отношение на задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите в чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ е предвидено, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, т. е. при ограниченията на чл. 429, ал. 3 КЗ - само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице. В чл. 494, т. 10 КЗ изрично се изключват от застрахователното покритие всички разноски и лихви извън тези по чл. 429, ал. 2 и ал. 5 КЗ при спазване на условията по чл. 429, ал. 3 КЗ, т. е. не се покриват лихви за периода от датата на деликта до датата на уведомяване на застрахователя.

След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с: 1/ изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и 2/ с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 432, ал. 1 КЗ (в горния смисъл е и решение № 128/04.02.2020 г. по т. д. № 2466/2018 г. на ВКС, I т. о.).

Съобразно посоченото и като се вземе предвид, че според приетите по

делото писмени доказателства (молба от 28.07.2022г.) ищците са заявили пред застрахователя застрахователна претенция за заплащане на имуществени и неимуществени вреди на 28.07.2022г., както и че застрахователят не е определил и изплатил застрахователно обезщетение в сроковете по чл. 496 КЗ, то застрахователят следва да покрие спрямо увредените лица отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава върху обезщетението за имуществени и неимуществени вреди от датата на предявяване на претенцията от увредените лица - 28.07.2022г., а след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законна лихва върху присъденото обезщетение за собствената си забава.

Следователно претенцията за заплащане на законна лихва върху обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди, считано от 28.07.2022г. до окончателното изплащане на сумите, е основателна и следва да бъде уважена, а за периода от 21.06.2022г. – датата на ПТП, до 28.07.2022г., е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

По разноските в процеса:

С оглед изхода на делото всяка от страните има право на разноски.

Ищците са освободени от задължението за заплащане на държавни такси и разноски по делото, на основание чл.83, ал.2 ГПК, поради което същите не са направили такива и разноски не им се дължат.

С оглед изхода на спора, отправеното своевременно искане и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 38, ал. 2 вр. с ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 7, ал. 2, т.5 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в полза на процесуалния представител на ищеца Н. К. - адв. И. Ж., следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер 9898. 00 лв. за предоставената безплатна правна помощ на този ищец, съразмерно с уважените части от исковете.

С оглед изхода на спора, отправеното своевременно искане и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 38, ал. 2 вр. с ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 7, ал. 2, т.5 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в полза на процесуалния представител на ищите С. К. и М. К. - адв. Е. Б., следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер 18 060. 00 лв. с ДДС за

предоставената безплатна правна помощ на тези ищци, съразмерно с уважената част от исковете.

Претендираното адвокатско възнаграждение от процесуалните представители на ишците е равно на минималния еднократен размер по Наредба № 1 от 9.07.2004 г., поради което възражението на ответното дружество за прекомерността му е неоснователно.

Неоснователно е искането на адв. Е. Б. за присъждане на адвокатско възнаграждение по чл.9 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за изготвяне на искова молба за Н. К., с оглед обстоятелството, че такова възнаграждение се присъжда без процесуално представителство (а ищецът е представляван в процеса), както и с оглед изискването на чл.78, ал.1 ГПК за присъждане на възнаграждение само за един адвокат, поради което същото следва да се остави без уважение. Следва да се посочи също, че изготвената искова молба от адв. Е. Б. не е само от името на ищеца Н. К., а от името на тримата ищци.

Ответникът също е претендирал присъждане на разноси за възнаграждения на вещи лица и на свидетел и за издаване на съдебно удостоверение в общ размер 815, 00 лева, както и за юрисконсултско възнаграждение от 540,00 лева и с оглед изхода на спора и разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ГПК, в полза на същия следва да се присъди по съразмерност сумата 287, 70 лева за разноси и юрисконсултско възнаграждение в размер 400, 00 лв., определено на основание чл.78, ал.8 от ГПК вр. с чл.25, ал.2 от Наредба за заплащането на правната помощ вр. с чл.37 от ЗПП.

Когато делото е решено в полза на лице, освободено (изцяло или отчасти) от държавна такса и/или от разноси по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноси. Съответните суми се присъждат в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на съда – чл. 78, ал. 6 ГПК. С оглед изложеното, ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати съразмерно с уважената част от исковете общо сумата 15 648,00 лв. дължима държавна такса в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд – Враца.

Така мотивиран, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 493, ал. 2, т. 7 КЗ, вр. с чл.45 и чл.50 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, Врачански окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявано заедно от М. М. - Г., С. Н. А., П. В. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ на С. Ц. К., ЕГН: *****, Н. К. К., ЕГН ***** и М. Й. К., ЕГН: *****, всички с постоянен адрес ***, по 130 000 /сто и тридесет хиляди/ лева на всеки от тях, представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от смъртта на К. Н. К. в резултат на ПТП, настъпило на 21.06.2022г. около 15,40 ч. на път III - 306, причинено от Л. А. А., ЕГН: ***** - водач на застрахован при ответното дружество по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ товарен автомобил марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО***ВК , с полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от 28.07.2022г. до окончателното изплащане на сумите, като ОТХВЪРЛЯ предявените иски за обезщетение за неимуществени вреди с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 493, ал. 2, т. 7 КЗ, вр. с чл.45 и чл.50 ЗЗД и чл. 52 ЗЗД в частта за разликата над присъдените по 130 000 лева за всеки от ищите до предявените размери от по 200 000 /двеста хиляди/ лева за всеки от ищите, както и исковите за заплащане на обезщетение за забава върху обезщетенията за неимуществени вреди за периода от 21.06.2022г. до 28.07.2022г., като неоснователни.

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявано заедно от М. М. - Г., С. Н. А., П. В. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ на Н. К. К., ЕГН ***** с постоянен адрес ***, сумата 1200 /хиляда и двеста/ лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди – разходи за погребение на К. Н. К., починал в резултат на ПТП, настъпило на 21.06.2022г. около 15,40 ч. на път III-306, причинено от Л. А. А., ЕГН: ***** - водач на застрахован при ответното дружество по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ товарен автомобил марка „ДАФ“, модел „ФТ ХФ 105.460“ с рег. № СО***ВК, с полуремарке „Кьогел СН24“ с рег. № СО***ЕМ, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 28.07.2022г. до окончателното й изплащане, като ОТХВЪРЛЯ иска за заплащане на обезщетение за забава върху обезщетението за имуществени вреди за периода от 21.06.2022г. до 28.07.2022г., като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявените от С. Ц. К., ЕГН: ***** и Н. К. К., ЕГН ***** , и двамата с постоянен адрес ***, против ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявано заедно от М. М. - Г., С. Н. А., П. В. Д. – изпълнителни директори, иски за заплащане на сумата 1739,02 лева, съставляваща застрахователно обезщетение за претърпените от възникналото застрахователно събитие имуществени вреди, остатък по кредит към банка „ОББ“ АД, теглен приживе от К. Н. К., както и на сумата 1700,00 лева, съставляваща застрахователно обезщетение за претърпените от възникналото застрахователно събитие имуществени вреди, остатък по кредит към „Банка ДСК“ АД, теглен приживе от К. Н. К., ведно с лихвите за просрочие върху тези две суми до окончателното им изплащане, като неоснователни.

ОСЪЖДА С. Ц. К., ЕГН: *****, Н. К. К., ЕГН ***** и М. Й. К., ЕГН: *****, всички с постоянен адрес ***, ДА ЗАПЛАТЯТ на ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявано заедно от М. М. - Г., С. Н. А., П. В. Д. – изпълнителни директори, разноси в настоящото производство по съразмерност 287, 70 лева и юрисконсултско възнаграждение 400, 00 лв.

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявано заедно от М. М. - Г., С. Н. А., П. В. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ на адвокат И. Н. Ж. – САК, ЕГН ***** с адрес на кантората ***, сумата 9898. 00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ и съдействие на Н. К. К., ЕГН ***** - ищец по т.д. № 33/2023г. на Окръжен съд - Враца, съразмерно с уважените части от исковите.

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявано заедно от М. М. - Г., С. Н. А., П. В. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ на адвокат Е. Б. – САК, л.н. ***, БУЛСТАТ ***, с адрес на кантората ***, сумата 18 060. 00 лв. с ДДС, представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ и съдействие на С. Ц. К., ЕГН: ***** и М. Й. К., ЕГН: ***** - и двете ищци по т.д. № 33/2023г. на Окръжен съд - Враца, съразмерно с уважените части от исковите.

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на

управление гр.София, ***, представлявано заедно от М. М. - Г., С. Н. А., П. В. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Враца държавна такса в размер 15 648,00 /петнадесет хиляди шестстотин четиридесет и осем/ лв., съразмерно на уважената част от искове, както и 5 (пет) лева – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумата в срока за доброволно изпълнение.

Решението е постановено при участието на Агенция „Пътна инфраструктура”, чрез Областно пътно управление – Плевен, с адрес: ***, като трето лице-помагач на страната на ответника ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд - София в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните и третото лице.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____